

Suvestinė redakcija nuo 2023-07-11

Įsakymas paskelbtas: TAR 2021-03-29, i. k. 2021-06238

Nauja redakcija nuo 2023-07-11:

Nr. [IV-595](#), 2023-07-07, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14221

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL KEITIMOSI KŪRINIŲ AR KITŲ OBJEKTŲ PRIEINAMOS FORMOS
KOPIJOMIS AKLŲ, REGOS SUTRIKIMŲ AR KITĄ SPAUSDINTO TEKSTO
SKAITYMO NEGALIĄ TURINČIŲ ASMENŲ LABUI TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2021 m. kovo 25 d. Nr. IV-358
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 25 straipsnio 6 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 25 d. nutarimo Nr. 734 „Dėl Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo įgyvendinimo“ 2.2 papunkčiu, įgyvendindamas 2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2017/1564 dėl aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labai leidžiamų tam tikrų būdų naudoti tam tikrus autorių teisių ir gretutinių teisių saugomus kūrinius ir kitus objektus, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo ir siekdamas užtikrinti 2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1563 dėl Sąjungos ir trečiųjų šalių tarpvalstybinio keitimosi autorių ir gretutinių teisių saugomų tam tikrų kūrinių ir kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labai įgyvendinimą:

1. Įpareigoju Lietuvos audiosensorinę biblioteką vykdyti Lietuvos Respublikoje įsisteigusių įgaliotųjų subjektų veiklos koordinavimą.
2. Tvirtinu Keitimosi kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labai tvarkos aprašą (pridedama).

Kultūros ministras

Simonas Kairys

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2021 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. ĮV-358
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2023 m. liepos 7 d. įsakymo Nr. ĮV-595
redakcija)

KEITIMOSI KŪRINIŲ AR KITŲ OBJEKTŲ PRIEINAMOS FORMOS KOPIJOMIS AKLŲ, REGOS SUTRIKIMŲ AR KITĄ SPAUSDINTO TEKSTO SKAITYMO NEGALIĄ TURINČIŲ ASMENŲ LABUI TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Keitimosi kūrinų ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labai tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas užtikrinant 2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/1563 dėl Sąjungos ir trečiųjų šalių tarpvalstybinio keitimosi autorių ir gretutinių teisių saugomų tam tikrų kūrinų ir kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labai reikalavimų ir Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 25 straipsnio nuostatų įgyvendinimą.

2. Šio Aprašo tikslas – nustatyti Lietuvos Respublikos teritorijoje veikiančių įgaliotųjų subjektų keitimosi neįgaliesiems skirtų kūrinų ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis tvarką su 2013 m. birželio 27 d. Marakeše priimtą Pasaulinės intelektinės nuosavybės apsaugos organizacijos sutartį dėl geresnės aklųjų, regėjimo ir skaitymo negalią turinčių asmenų prieigos prie literatūros kūrinių (toliau – Marakešo sutartis) ratifikavusių šalių (toliau – Marakešo sutarties šalys), įgaliotaisiais subjektais ir neįgaliaisiais naudos gavėjais.

3. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Sąžiningumo deklaracija** – nustatytos formos deklaracija, kuria neįgalusis naudos gavėjas patvirtina turintis negalią ir pasižada jam išduotą kūrinio ar kito objekto prieinamos formos kopiją naudoti tik asmeninems bei nekomercinėms reikmėms, o taip pat įgaliotojo subjekto pareikalavimu pateikti oficialius, sąžiningumo deklaracijoje nurodytą jo negalią patvirtinančius dokumentus ar jų kopijas (Priedas).

3.2. Kitos šiame Apraše naudojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Reglamente (ES) 2017/1563 ir Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatyme.

II SKYRIUS LEIDIMO PASINAUDOTI KŪRINIŲ AR KITŲ OBJEKTŲ PRIEINAMOS FORMOS KOPIJOMIS SUTEIKIMAS MARAKEŠO SUTARTIES ŠALIŲ NEĮGALIESIEMS NAUDOS GAVĖJAMS IR ĮGALIOTIESIEMS SUBJEKTAMS

4. Marakešo sutarties šalies neįgalusis naudos gavėjas, norėdamas pasinaudoti Lietuvos Respublikoje įsisteigusio įgaliotojo subjekto atgaminto kūrinio ar kito objekto prieinamos formos kopija, turi kreiptis į jį tiesiogiai arba per savo šalyje įsisteigusį įgaliotąjį subjektą.

5. Kai Marakešo sutarties šalies neįgalusis naudos gavėjas į Lietuvos Respublikoje įsisteigusį įgaliotąjį subjektą kreipiasi tiesiogiai, jis privalo:

5.1. susipažinti su patvirtinta keitimosi ir naudojimosi kūrinų ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis tvarka (toliau – keitimosi ir naudojimosi tvarka);

5.2. pateikti galiojančio asmens tapatybės dokumento kopiją;

5.3. pateikti užpildytos ir pasirašytos sąžiningumo deklaracijos kopiją;

5.4. pateikti užpildytą nustatytos formos Lietuvos Respublikoje įsisteigusio įgaliotojo subjekto vartotojo registracijos prašymą ir tuo patvirtinti, kad:

5.4.1. susipažino su keitimosi ir naudojimosi tvarka;

5.4.2. pateikė tikslus ir teisingus asmens duomenis;

5.4.3. yra informuotas apie asmens duomenų tvarkymo tikslus ir sąlygas.

6. Kai Marakešo sutarties šalies neįgalusis naudos gavėjas į Lietuvos Respublikoje įsisteigusį įgaliotąjį subjektą kreipiasi per savo šalyje įsisteigusį įgaliotąjį subjektą, jis vadovaujasi šio subjekto nustatyta keitimosi ir naudojimosi tvarka.

7. Lietuvos Respublikoje įsisteigusių įgaliotųjų subjektų keitimasis kūrinų ir kitų objektų prieinamos formos kopijomis su Marakešo sutarties šalyse įsisteigusiais įgaliotaisiais subjektais vykdomas taip pat vadovaujantis:

7.1. įgaliotojo subjekto nustatyta keitimosi ir naudojimosi tvarka;

7.2. dvišalių sutarčių, sudarytų tarp Lietuvos Respublikoje ir kitoje Marakešo sutarties šalyje įsisteigusių įgaliotųjų subjektų, nuostatomis;

7.3. pasirašytų sutarčių dėl naudojimosi tarptautinėmis keitimosi kūrinų ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis platformomis. Tokiu atveju Lietuvos Respublikoje įsisteigęs įgaliotasis subjektas kūrinų ar kitų objektų prieinamos formos kopijas gauna iš platformos arba iš kito šiame papunktyje nurodytą sutartį pasirašiusio Lietuvos Respublikoje įsisteigusio įgaliotojo subjekto.

III SKYRIUS

LEIDIMO PASINAUDOTI KŪRINIŲ AR KITŲ OBJEKTŲ PRIEINAMOS FORMOS KOPIJOMIS GAVIMAS IŠ MARAKEŠO SUTARTIES ŠALIŲ

8. Lietuvos Respublikos neįgalusis naudos gavėjas, norėdamas gauti leidimą pasinaudoti kūrinio ar kito objekto prieinamos formos kopija iš Marakešo sutarties šalyje įsisteigusio įgaliotojo subjekto, kreipiasi į jį tiesiogiai arba per Lietuvos Respublikos teritorijoje įsisteigusį įgaliotąjį subjektą.

9. Kai Lietuvos Respublikos neįgalusis naudos gavėjas kreipiasi į Marakešo sutarties šalyje įsisteigusį įgaliotąjį subjektą tiesiogiai, jis privalo vadovautis šio subjekto patvirtinta tvarka.

10. Lietuvos Respublikos neįgalusis naudos gavėjas gali pateikti prašymą Lietuvos Respublikoje įsisteigusiam įgaliotajam subjektui dėl leidimo pasinaudoti Marakešo sutarties šalies kūrinų ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis gavimo. Gauto prašymo pagrindu Lietuvos Respublikoje įsisteigęs įgaliotasis subjektas atlieka paiešką tarptautinėse keitimosi kūrinų arba kitų objektų prieinamos formos kopijomis platformose arba kreipiasi į Marakešo sutarties šalyje įsisteigusį įgaliotąjį subjektą.

IV SKYRIUS

LIETUVOS RESPUBLIKOJE ĮSISTEIGĘ ĮGALIOTIEJI SUBJEKTAI

11. Lietuvos Respublikoje įsisteigusiems įgaliotiesiems subjektams leidžiama Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nustatyto apribojimo tikslais atgaminti kūrinius ar kitus objektus, padarant jų prieinamos formos kopijas ir viešai jas skelbti, įskaitant padarymą viešai prieinamomis kompiuterių tinklais (internete), platinti ir teikti panaudai Marakešo sutarties šalių neįgaliesiems naudos gavėjams ar Marakešo sutarties šalyse įsisteigusiems įgaliotiesiems subjektams.

12. Lietuvos Respublikoje įsisteigusių įgaliotųjų subjektų veiklą koordinuoja Lietuvos audiosensorinė biblioteka. Vykdydama Lietuvos Respublikoje įsisteigusių įgaliotųjų subjektų veiklos koordinavimą, Lietuvos audiosensorinė biblioteka:

12.1. vertina vadovaujantis šio Aprašo 13 punktu pateiktą prašymą dėl įtraukimo į įgaliotųjų subjektų sąrašą;

12.2. savo interneto svetainėje skelbia aktualų Lietuvos Respublikoje įsisteigusių įgaliotųjų subjektų sąrašą;

12.3. teikia metodinę pagalbą Lietuvos Respublikoje įsisteigusiems įgaliotiesiems subjektams kūrinių ar kitų objektų keitimosi prieinamos formos kopijomis su Marakešo sutarties šalimis klausimais;

12.4. renka, analizuoja ir vertina Lietuvos Respublikoje įsisteigusių įgaliotųjų subjektų pateiktas metines keitimosi kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis su Marakešo sutarties šalimis ataskaitas, jas apibendrina ir iki kitų metų sausio 31 dienos viešai paskelbia savo interneto svetainėje.

13. Juridinis asmuo ar kitas subjektas, atitinkantis Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 2 straipsnio 15 dalyje nustatytus reikalavimus ir ketinantis vykdyti keitimąsi kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis su Marakešo sutarties šalimis, teikia Lietuvos audiosensorinei bibliotekai prašymą įtraukti jį į Lietuvos Respublikoje įsisteigusių įgaliotųjų subjektų sąrašą.

14. Lietuvos Respublikoje įsisteigę įgaliotieji subjektai, keisdamiesi su Marakešo sutarties šalyse įsisteigusiais įgaliotaisiais subjektais kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis ar juos išduodami Marakešo sutarties šalių neįgaliesiems naudos gavėjams, privalo:

14.1. vykdyti Reglamento (ES) 2017/1563 5 straipsnyje ir Autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo 25 straipsnio 4 dalyje nustatytas pareigas;

14.2. ne rečiau kaip 4 kartus per metus atlikti kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijų nelegalios sklaidos internete stebėseną ir parengti apibendrintą metinę ataskaitą ir paskelbti ją savo interneto svetainėje;

14.3. iki kiekvienų metų sausio 15 dienos, kartu su šio Aprašo 14.2 papunktyje nurodyta ataskaita, pateikti Lietuvos audiosensorinei bibliotekai metinę ataskaitą už praėjusius metus, kurioje pateikiami keitimosi kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis su Marakešo sutarties šalimis statistiniai duomenys (registruotų neįgaliųjų naudos gavėjų skaičius, išsiųstų ir parsisiųstų kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis skaičius ir kiti susiję duomenys, kuriuos kaupia Lietuvos audiosensorinė biblioteka).

V SKYRIUS

NEĮGALIŲJŲ NAUDOS GAVĖJŲ DUOMENŲ TVARKYMAS

15. Lietuvos Respublikoje įsisteigęs įgaliotasis subjektas neįgaliųjų naudos gavėjų asmens duomenis, jam pateiktus siekiant gauti kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopiją, tvarko vadovaudamasis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) nuostatomis.

VI SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Šis techninis reglamentas atitinka 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka, reikalavimus.

Keitimosi kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklų, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labai tvarkos aprašo priedas

SAŽININGUMO DEKLARACIJA

(data)

Aš,

.....,
(deklaraciją pildančio neįgaliojo naudos gavėjo vardas, pavardė, gimimo data; jeigu deklaraciją pildo šio asmens atstovas, papildomai nurodomi atstovo vardas, pavardė ir atstovavimo pagrindas)

suprantu, kad teisė naudotis kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis suteikiama tik asmenims, kurie negali skaityti įprasto spausdinto teksto dėl sensorinių (regėjimo) ar fizinių funkcijų sutrikimų (pvz., negali rankose laikyti knygos), raidos, kompleksinių sutrikimų, patiriamų mokymosi sunkumų (pvz., disleksija), kitų įgimtų ar įgytų sveikatos sutrikimų.

Atsižvelgdamas į tai, patvirtinu, kad turiu / mano atstovaujamas asmuo turi šį sutrikimą:

.....
.. .

(sutrikimo pavadinimas)

Esu informuotas, kad kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijas išdavusios įstaigos prašymu per jos nurodytą terminą privalau pateikti šioje sąžiningumo deklaracijoje nurodytą sutrikimą patvirtinantį dokumentą.

Man išaiškinta ir žinoma, kad jeigu per nurodytą terminą nepateiksiu šioje sąžiningumo deklaracijoje nurodytą sutrikimą patvirtinančio dokumento, man / mano atstovaujamam asmeniui bus apribotos galimybės naudotis įstaigos išduodamomis kūrinių ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis ir/ar apribota prieiga prie jų.

(vardas, pavardė)

(parašas)

* Jeigu sąžiningumo deklaraciją pildo neįgaliojo naudos gavėjo atstovas, nurodomi atstovo vardas ir pavardė

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-595](#), 2023-07-07, paskelbta TAR 2023-07-10, i. k. 2023-14221

Dėl kultūros ministro 2021 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. IV-358 „Dėl Keitimosi kūrinų ar kitų objektų prieinamos formos kopijomis aklu, regos sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turinčių asmenų labui pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1563 tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo